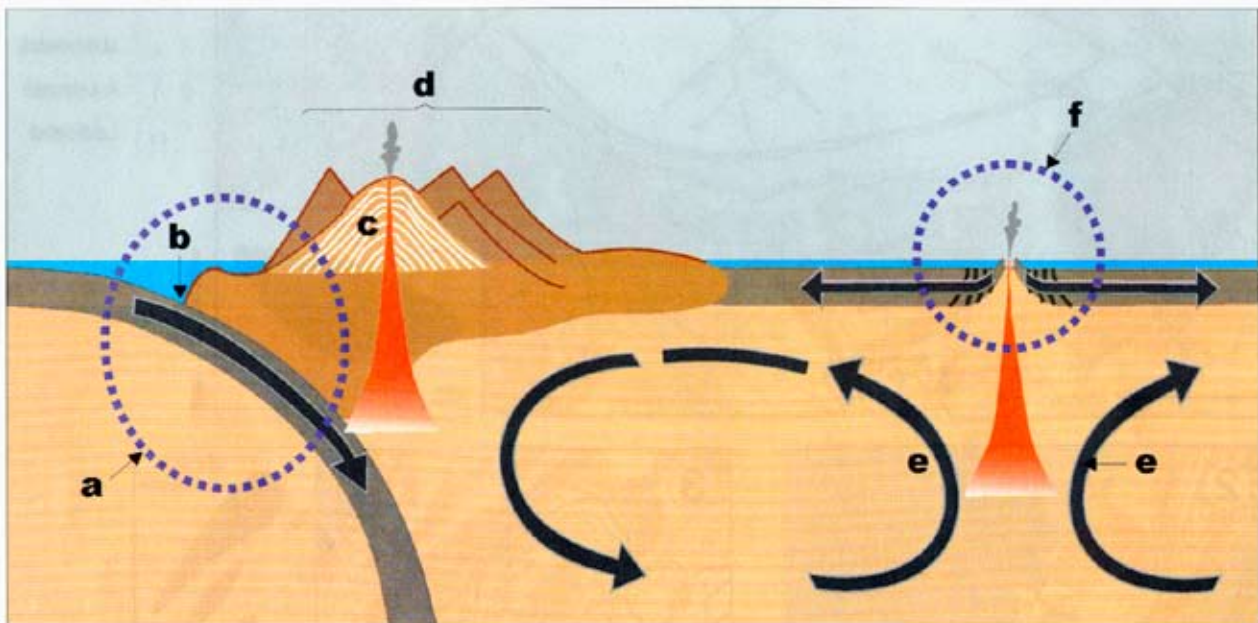

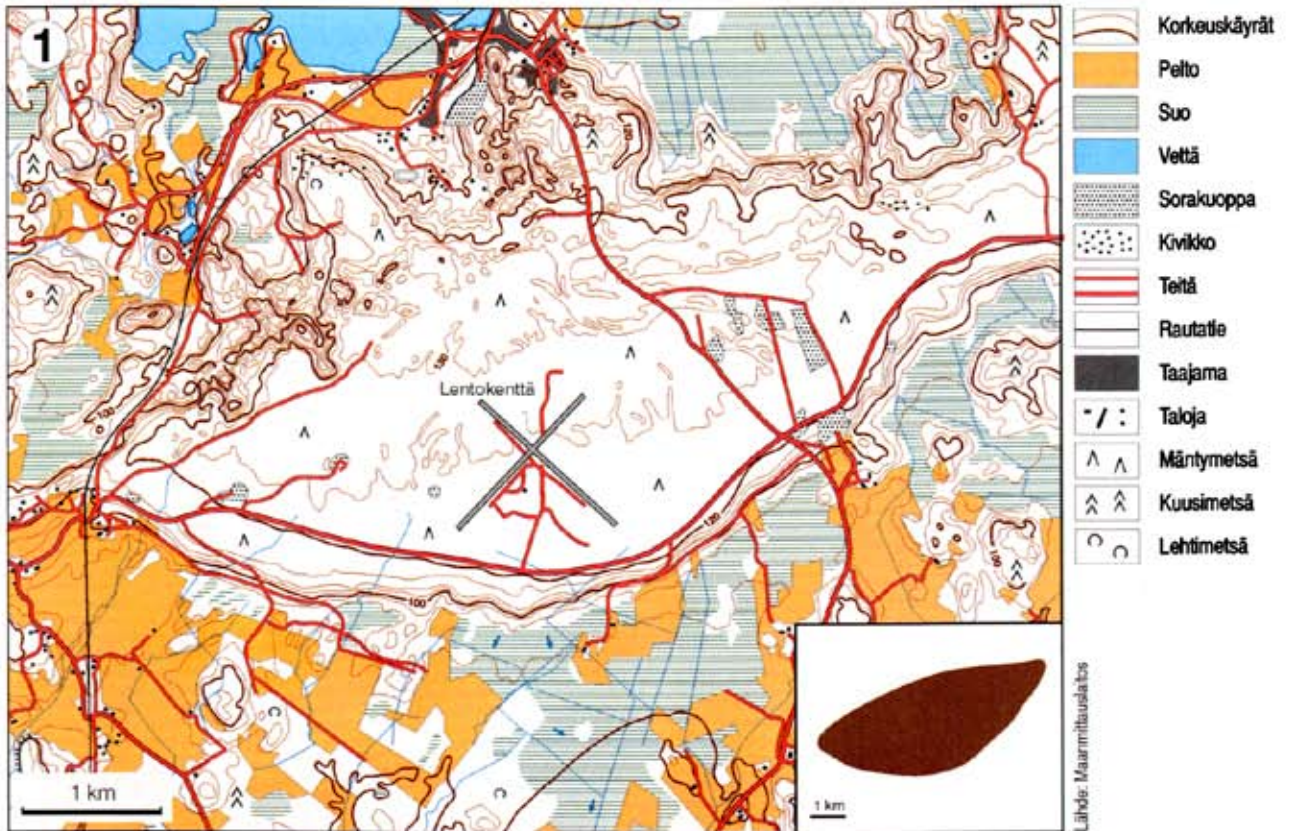

Enintään 6 tehtävään saa vastata. Tehtävät arvostellaan pistein 0–6, paitsi muita vaativammat, +:lla merkityt jokeritehtävät, jotka arvostellaan pistein 0–9. Moniosaisissa, esimerkiksi a-, b- ja c-kohdan sisältävissä tehtävissä voidaan erikseen ilmoittaa eri alakohtien enimmäispistemäärät.

1. Oheisessa kuvassa on esitetty kuusi litosfäärilaattojen liikuntoihin liittyvää muodostumaa tai prosessia (a–f). Nimeä ja määrittele ne.

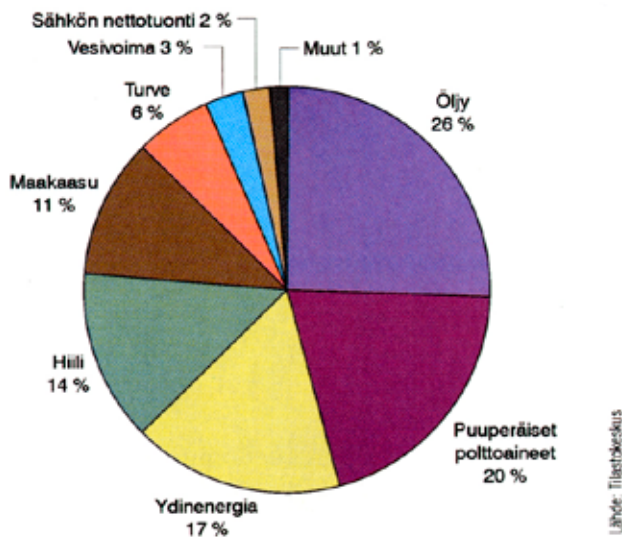

2. Selvitä, mitä ovat kuvissa 1, 2 ja 3 esiintyvät maanpinnan muodostumat (geomorfologiset muodostumat) ja miten ne ovat syntyneet. Kuvaa myös kohteiden muotoa. Kuvien yhteydessä on indeksikartat, joihin on rajattu tulkittavat kohteet.

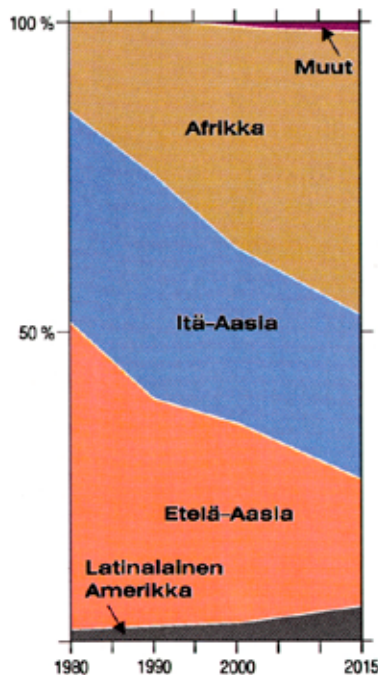
3. Oheisessa diagrammissa on esitetty energian kokonaiskulutus Suomessa energialähteittäin vuosina 2000–2004.
- Mitkä diagrammissa mainituista energialähteistä kuuluvat fossiilisiin polttoaineisiin? Kuinka suuri niiden osuus on Suomen energiankulutuksesta? (1 p.)
  - Mitä energialähteitä kuuluu diagrammin luokkaan ”Muut”? (1 p.)
  - Vertaile keskenään maakaasun, ydinvoiman, vesivoiman ja puun merkitystä sekä etuja ja haittoja Suomen energialähteinä. (4 p.)

Energian kokonaiskulutus Suomessa energialähteittäin (%)
vuosina 2000 – 2004

4. Kuvaa oheisen diagrammin avulla köyhyyden alueellisen jakautumisen kehitystä maapallolla. Pohdi myös syitä kehitykseen.

Maailman väestön köyhimmän viidenneksen alueellisen jakautumisen kehitys

5. Puhtaan veden saatavuuteen liittyvät riskit maapallolla
6. Alueelliset riskit Pohjois-Amerikassa. Nimeä vastauksessasi
- kaksi luonnon toimintaan liittyvää riskiä ja riskialuetta Pohjois-Amerikassa,
  - kaksi ihmisen ja luonnon vuorovaikutukseen liittyvää ympäristöriskiä ja riskialuetta Pohjois-Amerikassa,
  - kaksi ihmiskunnan riskiä Pohjois-Amerikassa.
- Selitä myös, miksi kyseiset riskit liittyvät juuri mainitsemiisi riskialueisiin.
7. Kuvaa asutusta aluetutkimuskurssilla tutkimallasi alueella. Selvitä myös, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet asutuksen sijoittumiseen. Laadi kartta asutuksen sijoittumisesta tutkimusalueella. Nimeä alue.

Tehtävät 8A ja 8B ovat keskenään vaihtoehtoisia. Tehtävä 8A on laadittu vanhojen, vuoden 1994 lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan, tehtävä 8B uusien, vuonna 2005 käyttöön otettujen lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan. Kumpaan tahansa tehtävään saa vastata.

- 8A. Miten erilaisia karttoja hyödynnetään aluetutkimuksessa tiedonhakuun ja havainnollistamiseen? Tuo esille myös omia kokemuksiasi karttojen käytöstä aluetutkimuksessa.

TAI

- 8B. Määrittele seuraavat paikkatietojärjestelmiin liittyvät käsitteet ja havainnollista kutakin käsitettä esimerkillä:
- sijaintitieto,
  - ominaisuustieto,
  - paikkatietoaineisto.
- +9. a) Mitä ilmastonmuutoksella tarkoitetaan?
 b) Mitä syitä ilmastonmuutokseen on esitetty?
 c) Mitä alueellisia ristiriitoja liittyy ilmastonmuutokseen?
 d) Miten yksityiset ihmiset voivat toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi?
- +10. a) Määrittele, mitä kaavoituksella tarkoitetaan.
 b) Esittele Suomessa käytössä olevat kaavat.
 c) Selitä, mitä tarkoitetaan ympäristövaikutusten arvioinnilla (YVA) ja miten se liittyy kaavoitukseen.
 d) Esittele jokin tuntemasi maankäytön suunnittelun ajankohtainen esimerkki.